

Licht uit, donkerte aan

***Maak een licht-
scan van je
gemeente***

***Zorg voor
afscherming
en richting bij
vervanging***

***Houd natuur-
gebieden bewust
donker***

***Voer
dimschema's in***

***Verbied extreme
verlichting***

Licht uit, donkerte aan

de natuur en
milieufederaties

Donkerte is een ruimtelijke kwaliteit. Met de juiste keuzes maak je je gemeente rustiger, gezonder, biodiverser én goedkoper in onderhoud.

1. Maak een lichtscan van je gemeente

Breng in beeld waar het licht het felst is en waar onnodig licht brandt. Dit is vaak de eerste, eenvoudigste stap – en geeft direct draagvlak voor vervolgstappen.

2. Voer dimschema's in

Openbare verlichting hoeft tussen middernacht en 5.00 uur niet op vol vermogen. Een dimschema bespaart energie, beschermt de natuur en niemand ziet het.

3. Houd natuurgebieden bewust donker

Stel duistere zones in, zeker rond Natura 2000-gebieden, ecologische verbindingzones en stadsranden. Laaghangend fruit met grote ecologische winst.

4. Koppel licht aan beweging waar dat kan

Op parkeerterreinen, bedrijventerreinen en fietspaden werkt vraaggestuurde verlichting prima. Duurzamer, donkerder, even veilig – en fors goedkoper.

5. zorg voor afscherming en richting bij vervanging

Bij vervanging van openbare verlichting: kies armaturen die de lichtbundel naar beneden richten, met warm licht (max. 2700 Kelvin).

6. Stel een verlichtingskader op

Een gemeentelijk lichtplan of –kader maakt keuzes consistent en navolgbaar. Wij denken graag mee, delen handreikingen en koppelen je aan kennispartners in ons netwerk.

7. Maak handhavingscapaciteit vrij

Regels zonder handhaving zijn vrijblijvend. Reserveer capaciteit bij de omgevingsdienst om mee te kijken naar overmatige verlichting.

8. Verbied extreme verlichting

Skybeamers, sterke gevelverlichting en reclamemasten: stel regels en leg vast wat na een bepaald tijdstip uit moet. Dit zijn een van de grootste bronnen van lichtvervuiling.

9. Betrek inwoners en ondernemers

Bewustwording voor donkerte lukt alleen als mensen meedoen. Werk met participatietrajecten, pilotbuurten en ambassadeurs (zoals onze Nachtwachters)

10. Leg donkerte vast in een omgevingsvisie en -plan

Maak donkerte een formele ruimtelijke kwaliteit, zoals stiltegebieden dat al zijn. Zo krijg het structureel een plek in gemeentelijk beleid.

